

4 a

FACULTATIS MEDICAE H. T. PRO-DECANUS

FRANCISCUS ZUCCARINI

PHILOSOPHIAE ET MEDICINAE DOCTOR
HYGIENES, THERAPIAE GENERALIS ET BOTANICES
PROFESSOR PUBLICUS ET ORDINARIUS

AD

DOCTISSIMI LAUREAE MEDICAE CANDIDATI

JACOB. FRIED. CHRIST. SEBASTIAN,
HEIDELBERGENSIS,

DEFENSIONEM INAUGURALEM

ET

PROMOTIONEM

INVITAT

PRAEMISSO TRACTATU

*De adstricta haemorrhoidum cum fluxu catameniali non
comparandarum salubritate.*

INSTITUT MEDICAE ET CHIRURGICAE

FRANCISCO CAESARI

PHILOSOPHICAE ET MEDICAE DOCTOR

AD

JACOBI THEODORICI CHRISTOPHERI

THEOPHILUS FRACASTORUS

TRIGONOMETRIA

FRACASTORUS

De epidemia haemorrhoidum cum suis curis

Observationibus

De adstricta hæmorrhoidum cum fluxu catameniali
non comparandarum salubritate.

HIPPOCRATIS maxime auctoritate nituntur commoda & encomia hæmorrhoidibus assignata, quippe qui hæmorrhoides melancholicis ac nephriticis, infantibus, maniacis supervenientes, bonas, easdem apoplexiam epilepsiamque solventes, a phrenitide & peripneumonia præservantes, pluribus Epid. Libr. Coac. & Aphorism. locis contendit; cui & copiosa posteriorum temporum accedunt testimonia, queis varios sævissimosque sæpe affectus fluxu hæmorrhoidali solutos sanatosque medici complures affirmant; atque eadem, quæ HIPPOCRATES aliique veteres medici de hæmorrhoidæ fatis & copiose fluente bona, de ea vero vel parum fluente vel suppressa testantur mala recentiorum quotidiana observatione numerosisque constant exemplis; ita ut, qui salubritatem hæmorrhoidum uberi experientia validisque argumentis nixam negare videntur, iniquæ morositate notam æque incurrant, ac ex adverso il, quemvis hæmorrhoidalem fluxum, posthabito causarum effectuumque scrutinio, salubre naturæ beneficium salutant, ignavæ credulitatis turpisque erroris culpam plerumque luant.

Laudi itaque ac vituperio hæmorrhoidali limites statuere necessum duxerunt complures providi prudentioresque medici, diagnostica prognosticaque hæmorrhoidum momenta ex genuinis fontibus, ex causarum, loci, modi, differentiæ, effectuum denique rationibus, sollicitè hauriendo.

Utut enim vel minuendæ solvendæque plenitudini vel eluendæ cacochylis, opportuno hæmorrhoidum fluxu sæpe consulere conatur; utut etiam hic fluxus perpluribus, integra, ut videtur, sanitate gaudentibus contingat, aut copia non peccans morbos graviore, eosque inprimis cum febre conjunctos, vel multum levet (quod frequentius), vel penitus tollat, (quod rarius accidit), atque adeo veras, plus minus perfectæ, criseos

notas habere videatur; nemo tamen, quidquid *Stahlianæ* schola pro sua sententia laudis rationumque contulit, nemo, inquam, hunc fluxum ad proprias œconomix animalis leges fieri, atque ita naturalem esse contendet, qui hujus, quam natura hoc conatu provida ad eliminandum e corpore vel superfluum vel noxium viam aperit, notionem rationemque habet.

Sunt quidem inter recentiores adhuc, & clariores in arte quidem, viri, qui, ut fluxui hæmorrhoidali aliqua saltem naturalitatis (liceat hac voce uti) privilegia assignant, hæmorrhoidalem hunc cum menstruo muliebri fluxum comparare amant, atque ideo hæmorrhoides in spontaneas & non spontaneas distinguunt, & quidem illas dicunt spontaneas, quæ veluti in muliebri uteri excretionem contingit, provido naturæ conatu, quo se a superfluo sanguine liberet, aperiuntur, spontaneas vero eas volunt, quæ a morbido statu pendent; at vero, qui uteri muliebris pro concipiendo, alendo, expellendoque fœtu, intestini recti autem non nisi pro fœce a prima culina superstitite recipienda & expurganda, munus a natura destinatum non ignorat, is certe in fluxu sanguinis per vasa intestini recti anique nihil deprehendet, ex quo hunc æque ac illum, eodem sensu naturalem somniat; intelliget certe, aliam a natura legem esse sanguini per arterias hæmorrhoidales ad intestinum rectum demandato, quippe qui præter id, quod ipsi cum reliquo intestinali sanguine commune publicumque est, singulare privatumque nullum habet, negotium, quique omnis, ab hoc officio reliquus ac superfluus, lege naturali ad venas hæmorrhoidales, atque pari certe lege, qua sanguis infantis impuberisque scemellæ uterinus a suo nutritionis officio superstes, in circulum redire jubetur; alium vero scopum præfixum videbit sanguini illi, qui in maturo corpore scemineo, disposito ad conceptum utero, ultra nutritionis opus ad alendum fœtum subpeditatur, quippe quem, ubi alendum in utero nihil invenit, natura velut molem inutilem per hiantia vasorum uterinorum oscula expellit, quod in menstruantibus accidit, vel ad pabulum infanti exinde fecernendum ad mammas revocat, quod in lactantibus contingit. Sanguis autem hæmorrhoidalis quid alendum in intestino recto habet? quid præbet in mammis aliove viscere fecernendum?

Natura certe, præterea quod universum corpus sceminæ majore, quam corpus viri, fibrarum teneritate, flexilitate, dicam debilitate, ac totius habitus laxitate confruxit, peculiare quoque ratione partes sceminæ
gene-

generationi servientes comparavit, singularique studio ad plethoram majorem concipiendam alendamque disposuit, non uteri tantum situ in pelvi ampla laxaque, sed & peculiari illa vasorum pelvis structura, qua aortam in foeminis prope arterias iliacas descendentem, his præ viris, in proportionem majorem quam ad cor, qua universum systema arteriosum in foeminis majus, qua membranas uteri respectu cavitatis internæ tenuiores, venas autem contrario modo in partibus genitalibus duriores solidioresque, fecit. Hac nimirum ratione sanguis in foeminis copiosior & facile abundans hæc in vasa magis determinatur, atque in arterias has laxiores minusque resistentes facile ingressus, difficilius autem per venas solidiores valvulisque carentes redux, redundat in vasa lateralia minora in uterum hiantia; ex quibus in foetu & infante non nisi mucus albilissimus cremor lacti similis, pro ætate copiosior, exsudat, sensim vero dilatatis ipse transmittitur sanguis, periodo plerumque lunari rediturus.

Satis ex his patet, uti plethoram hanc pelvi uteroque propriam, sic & menstruam hanc sanguinis evacuationem esse mere naturalem, a causis naturalibus ex conditionibus foeminæ integra sanitate gaudentis propriis oriendam: dum econtra sicut omnis alia sanguinis, etiam boni, abundantia, seu universalis sit (quæ si non ipsa morbus, saltem status morbo proximus est) seu particularis eaque abdominalis (quæ præsentem jam morbum constituit), si non morbida saltem suspecta est & præternaturalis; sic & omnis fluxus hæmorrhoidalis seu spontaneum dicas, seu non spontaneum, utpote semper a causa, si non morbida saltem præternaturali natus, dici debet præternaturalis; est enim semper repugnans æquali ac liberæ sanguinis per vasa præsertim abdominalia circulationi affectus, ejusdemque turbatæ effectus.

Itaque hæmorrhoides, licet quandoque parem cum catamenis lunarem servant periodum, eas tamen cum his comparandi sufficientem non præbent rationem; neque naturales dicam & ipsas spontaneas, a plethora potius universali, & in sanitate apparente integra, a dicto provido naturæ a superfluo sanguine se liberare conantis consilio apertas; hunc enim naturæ conatum, si rite examinemus, non nisi in eo providum cognoscimus, quod ipsa, quæ contra nascituram aliam quamcunque, plethoram alias in diæta & regimine & sapientissimas homini leges præscriperat, ubi ortam neglectis his legibus sanguinis abundantiam machinæ humanæ de-

fructificis noxas parare videt, pro ea eliminanda nullam antea viam nulla organa excretoria statuerat, nunc studeat imminenti graviori malo, malo leviore prævenire, atque sic novas adeoque præternaturales in intestino recto pariet aperiatque vias, quæ expellendo sanguinem superfluum minuatur sanguinis molem non studio naturæ, sed diætæ regiminisve peccato, natam. Eodem provido naturæ conatu fieri videmus, ut in pueris puberibus necdum, & arterias capitis perfectissimas jam, eas vero pelvis necdum perfectas habentibus (præsentem non vera quidem, plethora, sed sanguinis rarefactione majore a causis procatacticis, acrimonia, similibusque nata, sanguis per aperta narium vasa erumpat, qui pueri etiam dum juvenescunt & adultiori ætati propiores sunt, ex singulari, seu hæreditatis, seu acquisitionis modo comparata, sanguinis acrimonia, accedente veneris stimulo, aut & præmaturo exercitio, perfectioribus nunc pelvis vasis, ac sanguine huc magis derivato, in hæmorrhoides sunt proclives. Nonne & ipse sanguis menstruus, dum assignatæ a natura viæ transitum vel retardant vel negant, alienas & sæpe maxime præternaturales imo periculosas lethalesque vias adfectat? Nonne ex hac causa toties hæmorrhagia narium, toties ipsa hæmorrhoids, periodica quidem & vere menstrua? Tantum vero abest, ut anomalos hosce fluxus dicamus naturales, ut providum hunc naturæ conatum corrigere potius, sanguinemque aberrantem, remotis impedimentis in rectum atque a natura adsignatum tramitem artis auxilio revocare studeamus.

Neque vero ex his, quæ dixi, intelligendum velim, fluxum hæmorrhoidalem, eo quod naturalis & cum catamenis comparandus non sit, nunquam esse salubrem; aliquos tantum ejus salubritatis limites ex hisce statuere conatus sum, cæteros, quod spatii hujus angustia aliæque rationes negant, ex gravioribus momentis statuendos pro filo proxima occasione nectendo mihi reservo, & ulteriori meo officio satisfacturus Doctissimi Medicinæ Laureæ Candidati historiam ab ipso conscriptam exhibeo:

Ego, *Jacobus Fridericus Christianus Sebastian*, Heidelbergensis, absolutus in Gymnasio patrio studiis humanioribus, in numerum Civium Academicorum a Cl. Prof. ZENTNER, tunc temporis Pro-Rectore Magnifico, receptus, hujus Universitatis Cei. Professorum prælectionibus interesse cœpi: in *Logicis* æque ac *Metaphysicis* Cl. Prof. SCHNEIDER, in *Mathematicis* Cl. Prof. SCHMIDT, in *Physicis* Cl. Prof. succow audivisse obstrictissima mente

mente recordor. Hisce studiis præmissis ad artem salutarem me applicans doctissimis prælectionibus *Physiologiae, Pathologiae & Medicinæ forensis* Cel. DE OBERKAMP, jam jam pie defuncti, *Materiae Medicæ, Chemiæ & Pharmaciæ* Cel. NEBEL, *Anatomiae, Botanices, Hygiènes, Therapiae tum generalis tum specialis* Cel. ZUCCARINI, *Anatomiae ac Chirurgiæ* Cel. DE LEVELING maximo cum fructu interfui. Tumque *Mannhemium* fundamenta *Artis obstetriciæ* positurus ejusque Praxin duce Cl. FISCHER exculturus, me contuli, in qua urbe simul fortuna mihi arrisit, doctissimas prælectiones Cel. Prof. MAY summa cum utilitate audiendi. Reverlus postea *Heidelbergam* supradictorum Illustrissimorum & Doctissimorum Virorum Collegia per annum adhuc frequentavi, quibus omnibus pro innumeris mihi præstitis beneficiis publicas nunc ago gratias, meque perpetuæ illorum benevolentiae cum voto omnigenæ prosperitatis sincerissimo commendo.

In consuetis rigorosis examinibus abunde satisfaciens Doctissimus Dominus Candidatus & unanimi suffragio approbatus, die XVIII Martii Præside Celeberrimo Collega, Domino Professore NEBEL, *de vitii papillarum mammarum lactationem impediens eorumque medela*, præmissa lectione cursoria: *de quibusdam cautionis & diligentiae regulis in inquirenda pulsus natura observandis*, publice disputabit, & præmissis quaestionibus inauguralibus:

CELEBERRIMI DOMINI PROMOTORIS:

Quæ sunt indicantia & contraindicantia diaphoreticorum.

CLARISSIMI DOMINI NEO-DOCTORIS:

Quæ sunt indicantia & contraindicantia vomitoriorum.

Doctores titulo ac privilegiis ornabitur. Quem actum, ut præsentia vestra honorare atque ornare velit, Te Magnificum Academiæ nostræ Rectorem, Te Illustrum Pro-Cancellarium, Vos Gravissimos Academiæ Senatuum Procures, Vos Celeberrimos reliquarum Facultatum Professores, Vosque Hospites omnium Ordinum litteratissimos, Cives inprimis nostros Generosissimos Nobilissimosque, ea, qua par est, humanitate rogo.

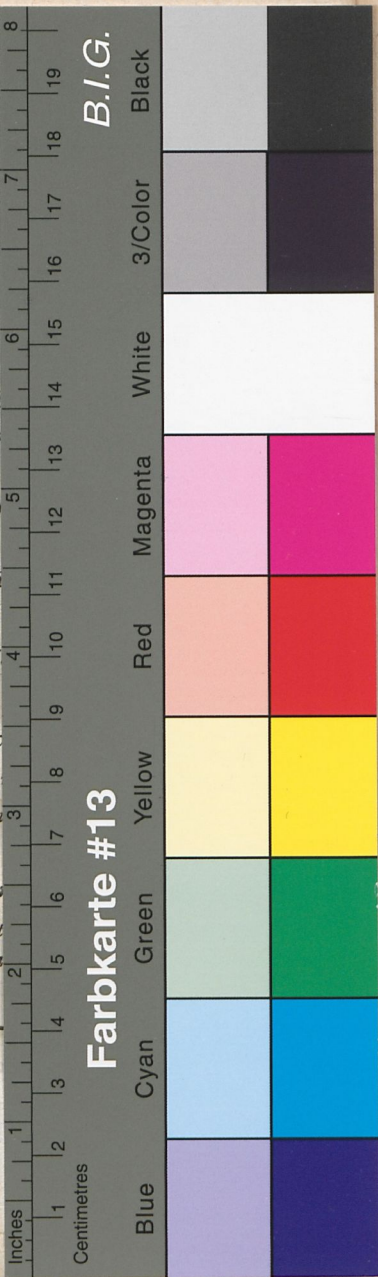
Dabam die xv. Martii MDCCXCIII.

Ua 3991^b

X 2309089

4 a

FACULTATIS MEDICAE H. T. PRO-DECANUS

FRANCISCUS ZUCCARINI

PHILOSOPHIAE ET MEDICINAE DOCTOR
HYGIENES, THERAPIAE GENERALIS ET BOTANICES
PROFESSOR PUBLICUS ET ORDINARIUS

AD

DOCTISSIMI LAUREAE MEDICAE CANDIDATI

JACOB. FRIED. CHRIST. SEBASTIAN,
HEIDELBERGENSIS,

DEFENSIONEM INAUGURALEM

ET

PROMOTIONEM

INVITAT

PRAEMISSO TRACTATU

*De adstricta hæmorrhoidum cum fluxu catamentiali non
comparandarum salubritate.*

